

Okresné kolo Geografickej olympiády pre ZŠ a 8-ročné gymnáziá

45. ročník, školský rok 2016/2017

Písomný test pre kategóriu G – ZŠ (5. ročník)

*Monotematická a teoretická časť - úlohy

Meno a priezvisko:

Škola a trieda:

Počet bodov:

1. *Pomenuj odvetvia priemyslu, ktoré vyrábajú nasledujúce produkty. Pomôžu ti predtlačené písmená.

- a) lode, automobily, lietadlá _ _ _ _ _ **Á** _ _ _ _ _ priemysel
- b) dosky, nábytok, zápalky _ _ **E** _ _ _ _ _ priemysel
- c) konzervy, cukrovinky, nápoje _ **O** _ _ _ _ _ priemysel
- d) železo, oceľ, zliatiny _ **U** _ _ _ _ _ priemysel
- e) lepidlá, hnojivá, pohonné hmoty _ _ _ **I** _ _ _ _ priemysel
- f) látky, tkaniny, priadza _ **E** _ _ _ _ _ priemysel

2. *Utvor správne dvojice:

- A – najviac vyrobených automobilov na jedného obyvateľa 1. Čína
- B – robotika, elektronika, elektrotechnika 2. Slovensko
- C – najväčší producent ocele na svete 3. Veľká Británia
- D – vynález parného stroja 4. Japonsko

Správna dvojice: A -, B -, C -, D -

3. Z vyznačených možností zakrúžkuj v nasledujúcich charakteristikách planét slnečnej sústavy tú správnu.

- a) Planéta Jupiter má pomerne veľa mesiacov. Doteraz ich je známych **presne 15 / približne 20 / viac ako 60**. Najväčší z nich je **Ganymedes / Io / Európa**. Na povrchu Jupitera pozorujeme veľkú červenú škvrnu. Je to **obrovská sopka neustále chrliaca lávu / veľké zamrznuté jazero / obrovská búrka v atmosfére planéty**. Jeden obch Jupitera okolo Slnka trvá približne **5 / 12 / 25** pozemských rokov.
- b) Planéta Neptún dostala názov po rímskom bohu **vojny / vína / mora**. Vďaka jej sfarbeniu ju nazývame aj **modrou / červenou / čiernou** planétou. Svojou veľkosťou sa najviac približuje **Zemi / Uránu / Marsu**.
- c) Venuša je takzvanou dvojníčkou Zeme. Zo Zeme ju vidíme na oblohe pred východom slnka ako „hviezdu“ **Zorničku / Labuť / Sírius**. Tlak atmosféry na povrchu Venuše je **približne rovnaký / mnohonásobne väčší / o polovicu menší** ako na Zemi. Znáмым objektom na povrchu Venuše je **sopka / ľadovec / more** Maat Mons.

4. Z nasledujúcich slabík poskladaj názvy štyroch známych európskych sopiek. Potom tieto názvy správne doplň k charakteristikám.

		LI		
	ZUV	ET	STROM	
BO	VE	LA	HEK	NA

Názvy sopiek:

Charakteristiky:

- a) Sopka, ktorá pochovala Pompeje -
- b) „Brána do pekla“ na Islande -

- c) Je najvyššou sopkou v Európe -
- d) Je jednou z najaktívnejších sopiek na Zemi -

5. Žiaci 5. B pripravili do školského časopisu prehľad odborných termínov súvisiacich so sopečnou činnosťou. Doplň do ich zoznamu na prázdne miesta správne písmená:

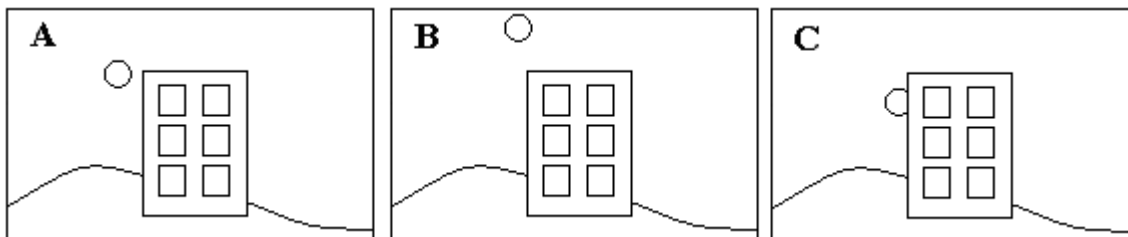
- a) _ _ G _ _ roztavené horniny vo vnútri sopky
- b) _ U _ _ Á _ iné pomenovanie pre sopku
- c) E _ _ _ _ I _ výbuch sopky
- d) _ _ L D _ _ _ priehlbina, ktorá vzniká, keď sa po výbuchu prepadne vrchol sopky
- e) S O P E Č N Á _ _ M _ _ balvan, ktorý pri výbuchu vyvrhne sopka
- f) S T _ _ _ _ V _ _ _ _ N sopečný kužeľ, ktorý vzniká striedaním vrstiev sopečného popola a lávy
- g) _ U _ _ _ _ obrovské vlny, ktoré vznikajú pri podmorskom zemetrasení alebo pri výbuchu sopky na morskom dne

6. Doplň do viet správnu informáciu.

- a) Jeseň v Južnej Amerike začína v mesiaci
- b) Na obratníku Raka dopadajú slnečné lúče na poludnie kolmo na zemský povrch dňa
- c) Jedno otočenie Zeme okolo Slnka trvá 365 dní a približne hodín.
- d) Tieň predmetov na poludnie smeruje v Austrálii vždy na

7. Anička z Košíc si počas roka kreslila výhľad zo svojho okna, vždy na presné poludnie. Priradiť k obrázkom správny dátum, kedy boli zhotovené. Pomôže ti poloha slnka.

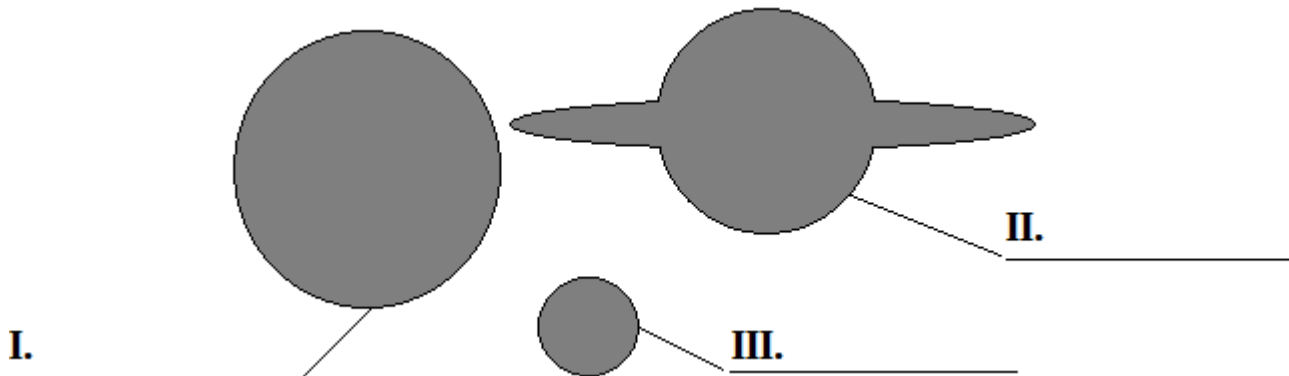
Vyber si z: 24. 6. 19. 12. 14. 4.

Deň: Deň: Deň:

Na ktorú hlavnú svetovú stranu sú otočené okná domu, ktoré Anička nakreslila? Na

8. Adamko našiel v časopise maketu slnečnej sústavy. Vystrihol si z nej tri najväčšie planéty. V makete zostali po vystrihnutých obrázkoch diery (obrázky I., II., III.). Dopíš k nim správne názvy planét.

9. Martinov strýko cestuje po celom svete. Synovcovi z každého zaujímavého miesta, ktoré navštívi, posielajú pohľadnice spolu s vysvetlením, čo je na nich zobrazené. Martin sa na tieto správy vždy veľmi teší, lebo sa z nich veľa naučí. Čo sa Martin dozvedel? Odpovedz na otázky pod textom vedľa pohľadníc.

Sopka *****, ktorú vidíš na fotografii, je vysoká viac ako 3 tisíc metrov. Je najvyšším vrchom Krajiny vychádzajúceho slnka a jedným z jej hlavných symbolov. Každoročne na ňu vystúpi niekoľko stoviek turistov.

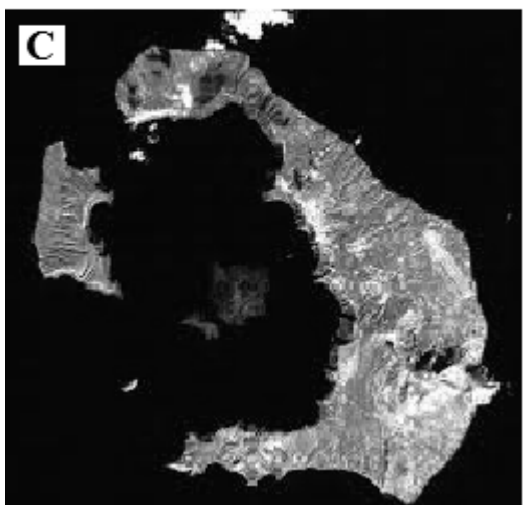
- a) Ako sa volá sopka na obrázku A?
- b) V ktorom štáte sa nachádza?

Mauna Kea je najvyšším vrchom ***** ostrovov, ktoré ležia v Tichom oceáne a majú sopečný pôvod. V súčasnosti je považovaná za vyhasnutú. Na jej vrchole je vybudované astronomické observatórium. Keďže leží na 20. rovnobežke severnej pologule, je z jej vrcholu vidno celú severnú a veľkú časť južnej oblohy, čo z nej robí ideálne miesto na pozorovanie.

- c) Ako sa nazývajú ostrovy, na ktorých leží Mauna Kea?

.....

Na fotografii je zobrazený ostrov *****, ktorý leží v Egejskom mori. Má sopečný pôvod. Mohutný výbuch sopky, ktorý sa na ostrove odohral pred viac ako 3 tisíc rokmi, vedci pokladajú za príčinu zániku minojskej kultúry.

- d) Ako sa volá ostrov zobrazený na obrázku C?

.....